

Vaasan hallinto-oikeus, Vastaselitys

Viite: Diaarinumero 02266/13/5115 (VHaO).

valitus aluehallintoviraston päätöksestä 29.8.2013 nro 78/2013/1, Dnro ISAVI/28/04.08/2012, Jet Oy:n Pilvi-, Mato- ja Kuohunsuon ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta ja Matosuon UUSIEN alueiden ympäristöluvasta, Sonkajärvi

Asianosaisuus

Yhdistys on YSL:n mukainen asianosainen. Hanke vaikuttaisi yhdistyksen etuun myös vesien tilan huomioimisessa. On yhdistyksen edun, toiminta- tarkoituksen ja vesientilan kannalta haitallista, että ISAVI ei määritellyt lupaehtoja tarkemmin, etenkin jälkikäytön osalta. Uudet kentät tuottaisivat moninkertaisia päästöjä ilman riittäviä rajoituksia.

1. Pohjois-Savon ELY:n vastine 11.11.2013

ELY ei ottanut kantaa jatkokäytön laatuun, eikä siihen oliko kosteikon rakentaminen aloitettu oikein (MUUTOKSENHAKU Vaasan Hallinto-oikeudelta 30.9.2013 vertaa kuva 7.9.13). Valvojana ELY ei perustellut onko kosteikon valmistelu aloitettu ja toteutettavissa niin, ettei siitä aiheudu ympäristönsuojelulain mukaisia haittoja. Muokkausala on ILYY:n kokemuksen perusteella poikkeuksellisen laaja Ylä-Savon oloissa.

Ennen lupapäätöstä aloitetut maansiirtotyöt olivat ennen aikaista. On moitittavaa, että ELY ei kerro hallussaan olevia tarkastuskatselmus- ja muita tietoja. Tämä liittyy oleellisesti kosteikon mahdolliseen lainmukaisuuteen.

2. Jyrkän Energiaturve Oy:n vastine 22.11.2013 (jäljempänä JET Oy)

Yhdistys viittaa valituksessa lausuttuun. Hakijan kannalta olisi syntynyt parempi ISAVI:n päätös, jos hakija olisi käyttänyt vireilläoloajan tarkempien selvitysten antamiseen. Asiassa on kyse siitä, oliko ISAVI hankkinut riittävän aineiston päätöksentekoa varten.

JET:illa on vastuu kosteikon haitattomasta rakentamisesta, koska maanvuokraus jatkuu yhä (näin ainakin hakija ilmoittaa). Mineraalimaan rikkomista tulee turvealan ohjeiden mukaan välttää. Näin ei ole kuitenkaan menetelty Pilvisuolla.

Alueella ei ole teknisiä ratkaisuja siihen, että turvefraktiot sakkautuisivat, saostuisivat tai olisivat muuten vähennettävissä. Kosteikko jää tällä toteutustavalla vain tilapäiseksi humusaineiden laskeutuslaakioksi ja vielä ilman lupaehtoja. Toistuva vedenpinnan vaihtelu vaikuttaa siihen, että huuhtoutuminen vesistöön jatkuu hyvin mittavana. Tämä näkyy purkuvesistä jääneinä laskeumajälkinä.

Vesimäärien vaihtelun ja em. syiden vuoksi mikä tahansa kosteikko ei vähennä jälkikäytön kuormitusta. Aiemmin ILYY on puoltanut periaateratkaisua kosteikosta, koska vettä oli jo kertynyt paljaiden kenttien syvänteisiin. YSL kuitenkin edellyttää, että vesien käsittelyalueet toteutetaan vähemmällä päästöillä.

3. Sonkajärven kunta ei lausu asiassa uutta 26.11.2013

4. Itä-Suomen aluehallintoviraston lausunto 12.12.2013

ISAVI:n vastaus ei selvitä syitä, miksi ISAVI ei vaatinut lisätietoja kosteikon rakentamisesta. Kosteikosta ISAVI:lla oli käytettävissä vain yhtiön hakemus ja muistutukset. ISAVI ei huolehtinut haittojen ennaltaehkäisystä. Puutteellisia rakenneratkaisuja ei ELY:n katselmuksilla voida poistaa. ISAVI ei määritellyt edes lupa-alueita päätöskartalla. Asia on siksi oleellinen, että huomattavia osia oli ja on siirretty jälkikäyttöön. Epäselväksi jää onko kosteikko kokonaan lupa-alueita, vai osittain jälkikäyttöaluetta jolla on voimassa enää jälkivalvonta.

Hakijan kosteikkosuunnitelmilla ei voitu varmistaa, että pystytäänkö haetun mukaisella toiminnalla noudattamaan ympäristönsuojelulaissa olevia määräyksiä. Kun hakemus ja jo aloitettu toiminta eivät vastanneet toisiaan, lisäselvitysten pyytämistä vastuu oli ISAVI:lla.

Kosteikon rakentaminen on osa toiminnan oleellista muutosta (hakemuksessa ja päätöksessä mainittu). Silti ISAVI:n päätöksessä ei ole esitetty mitään olennaista vesiensuojelutoimenpidettä, jolla voidaan varmistaa jätevesien valumisen estyminen

- i) kosteikon rakentamisen aikana.
- ii) Lisäksi humusaineet eivät sitoudu mihinkään, vaan huuhtoutuvat vähitellen. Kosteikon pohja on todella huonosti kasvittunut.
- iii) Kun kosteikkoa ei luvitettu tarkemmin lupamääräyksin, toteutus on vain toiminnanharjoittajan ja urakoitsijan asia!
- iv) Rakentamisen oikea-aikaisuutta ei ole säädelty.

Kuten JET Oy toteaa, kosteikon rakentaminen oli oleellisesti kesken. On erikoista, että saman alueen toimintaa säädeltäisiin huomattavalta osalta ELY:n toimilla kun samaan aikaan, samoista kentistä, oli vireillä AVI:ssa lupapäivitys.

Laajennus: Matalimpien reunojen eli ohutturpeisimpien turvemaiden käyttöönotto olisi erityisen haitallista. Liian vähäiset turvepaksuudet voi todeta hakemusselvityksistä. Siitä huolimatta ISAVI ei puuttunut asiaan, tai määritellyt kieltovyöhykettä/ottosyvyyttä.

Hakemus ja toiminta (mm. kosteikon rakentaminen) eivät vastaa toisiaan, koska:

- **ISAVI:n päätös ei sisällä karttaa, mikä estää lupavalvonnan.** Päätös ei voi näin olennaisilta osilta perustua hakemukseen, vaan tuotantoon varattavat alueet olisi pitänyt esittää ISAVI:n päätöksessä.
- päätös ei määrittele kosteikkoa, tai sen vaikutusta
- päätös ei estä laajennusosien haitallisen ohutturpeisten reunojen rikkomista mineraalimaan saakka. Mitään k a r t t a tai lupaehtoa ei annettu uusien kenttien haittojen vähentämiseksi näissä maansiirtovaiheissa.

Kun kosteikon ja laajennusosien reunojen haittoja ei ole arvioitu ISAVIn päätöksessä, päätös on YSL:n vastainen.

Iisalmessa 13.1.2014

Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry:n puolesta

Jarmo Yliluoma, puheenjohtaja
Pertti Kaarakainen, rahastonhoitaja